

S. Sayısı : 322

Matbualara eşya sarılmaması hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları (İ/1014)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1740

26 - IV - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Matbualara eşya sarılmaması hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22 - IV - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Mucib sebebler

Resmî ve hususî müesseselerle eşhas tarafından bastırılmış veya el ile yazılmış müstamel kâğıdların esnaf ve halk tarafından kese ve torba halinde kullanıldığı ve bu nevi kâğıdlarla paket yapıldığı görülmektedir. Elden ele dolaşan ve temizliğini kaybeden bu kâğıdların bilhassa yiyecek maddelerine teması neticesi umumî sıhhat bakımından mahzurlar tevellüd ettiği aşkârdır. Aynı zamanda muhtelif fikir cereyanlarının revaç bulduğu bir sırada menfi propaganda gayesile hareket edenlerin bu gibi vasıtalara da baş vurdukları ve bu yoldan efkârı umumiyeyi muzır telkinlere maruz bıraktıkları anlaşılmasma binaen bu kabîl sıhhi ve siyasi mahzurları bertaraf etmek maksadile ilişik kanun projesi hazırlanmıştır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/1014

Karar No. 43

14 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Matbualara eşya sarılmaması hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22 - IV - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 26 nisan 1938 tarih ve 6/1740 sayılı tezkeresi Encümenimize havale buyurulmuş olmakla Dahiliye ve Sıhhat ve İçtimai muavenet vekâletleri mümesillerinin de hazır buldukları 10 haziran 1938 tarihindeki toplantımızda okundu ve lâyiha tedkik edildi.

Memleketimizde çıkan yevmî gazetelerin bir kısmının satılmayarak iade olunduğu ve aylık miktarı en aşağı bin lira tutarında olan bu nüshaların kese kâğıdı yapılmak üzere satıldığı ve bu bedelle bu kâğıdları başka suretle satmak mümkün olmadığı ve gazete kâğıdları hakkında da memnuiyet konduğu takdirde gazete sahiblerinin pek ziyade mutazarrır olacakları tedkik neticesinde anlaşılmasına binaen bunların lâyihasının şumulü dairesinden çıkarılması ve memnuiyetin basılmış veya el yazısı ile yazılmış kitab ve defter

yaprakları ile kâğıdlara hasrı muvafık görülmüştür.

Filhakika gerek umumî sıhhatın korunması gerek menfi propagandaya müsaid olması ve resmî defterler yapraklarının bu suretle istimali Devletin şerefine uygun bulunmaması bakımından vazedilecek memnuiyet bu çeşid kâğıdlar hakkında çok yerinde bir tedbirdir.

Kullanılmış olanları kullanılmış olmayanlardan ayırmak çok müşkül olduğundan bu kayid ameli görülmeyerek kaldırılmıştır.

Alınacak cezaların süratla karara bağlanarak tahsil olunmasını ve bu suretle müessir bir ibret gösterilmesini temin ve kanun hükümlerini tatbik ile mükellef bulunan belediyelerin bütçelerine yardım maksadile ikinci madde tadil olunmuştur.

İşbu değişiklikleri ihtiva etmek üzere yazılan lâyihanın, Ulu Heyete takdim olunmak üzere,

Yüksek Reisliğe sunulmasına karar verildi.

Dahiliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Tekirdaę	Çanakkale	Tokad
C. Uybadın	Ş. Yaşın	Hurrem Ergun
Antalya	Burdur	Bursa
R. Kaplan	H. Onaran	F. Güvendiren
Çanakkale	Çoruh	Çorum
H. Ergeneli	Atif Tüzün	Kemal Alpars
Erzurum	Erzurum	İstanbul
N. Elgün	Z. Soydemir	Ş. A. Ögel
Kars	Kocaeli	Kütahya
E. Özoęuz	A. S. Akbaytuęan	M. Somer
Malatya	Mardin	Samsun
Emrullah Barkan	Edib Ergin	M. Ali Yürüker
Samsun	Sıvas	Sıvas
Z. Durukan	S. Görkey	Vasfi Raşid Sevię
Tokad	Urfa	Zonguldak
Galib Pekel	M. Dinęsoy	Rifat Vardar

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/1014

Karar No. 66

27 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Matbualara eşya sarılmaması hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyeti karare ile Yüksek Meclise arzolunan kanun lâyihası, Dahiliye encümeninin mazbatasile birlikte Encümenimize tevdi edilmiş olmakla keyfiyet Encümenimizin 25 haziran 1938 tarihli celsesinde görüşüldü.

Hükümet teklifinde ve Dahiliye encümeninin mazbatasındaki mucib sebeblere Encümenimizce de iştirak edilerek lâyiha maddelerinin müzakeresine geçilmiş ve teferruta aid bazı değişikliklerle lâyihanın kabulü kararlaşmıştır.

Yapılan değişikliklerden biri, lâyihada derpiş edilen kese kâğıdlarının satıcılar tarafından kullanılması değil, yapılması ve satılması fiillerinin de yasak olduğuna dair birinci maddeye bir kayid ilâve olunmasıdır. Filhakika, bu gibi kâğıdların kullanılmamasını temin için yapılma-

sının ve satılmasının da yasak edilmesi icab eder.

Bu memnuiyetten gazete ve mecmua kâğıdlarının istisna edilmesi maksud oldęu Dahiliye encümeninin mazbatasında zikredilmekte ise de maddedeki : yazılı ve basılı ... kâğıdların ... «ibaresindeki şümüllü ifadenin istisnası maksud olan gazete ve mecmuaları da ihtiva etmekte olduğuyolunda yanlış bir telâkkiye meydan vermemek için, bu noktanın maddede tasrih edilmesine lüzum görülmüştür..

Memnuiyet hilâfına hareket edenlere karşı tatbik edilecek ceza hükmü ağır görülmüş ve suçla ceza arasında âdil bir nisbet gözetilmesi zaruretine binaen alınacak hafif para cezasının on liraya kadar olması kararlaştırılarak ikinci madde bu şekilde değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle kabul edilen lâyiha, müstaceliyetle müzakeresi Umumî Heyetin

tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reislığe arz olunur.

Adliye E. Reisi
Çorum
M. Çağul

M. M.
Kocaeli
S. Yargı

Kâtib
Erzurum

Ankara
M. Ökmen

Konya
R. Tüzün

Kocaeli
H. Tan

Balıkesir
O. N. Burcu
Gazi Anteb
Ö. A. Aksoy
Denizli
N. A. Küçük
Bursa
A. Akgüç

Kocaeli
R. Akca
Bursa
S. F. Talay
Kayseri
R. Özsoy

Antalya
T. Arıcan
Urfa
F. Gökbudak
Kayseri
H. F. Perker

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Matbualara eşya sarılmaması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Gerek matbu ve gerek el ile yazılı kitab ve defter, kâğıd gibi kullanılmış her türlü matbuaların kese, torba kâğıdı halinde istimali ve bunlara eşya sarılması memnudur.

MADDE 2 — Bu memnuiyet hilâfında hareket edenler hakkında 5 lira dan 25 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden üç ay sonra muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü yürütmeğe Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

22 - IV - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yazılı ve basılı kâğıdların kese kâğıdı olarak kullanılmamasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Yazılı ve basılı kitab ve defter yaprakları ile kâğıdların satıcılar tarafından kese, torba kâğıdı halinde kullanılması yasaktır.

Reklâm maksadile veya mağazanın isim ve mevkiini göstermek üzere hususî olarak yaptırılan yazılı kese kâğıdları hakkında yukarıki fıkra hükmü cari değildir.

MADDE 2 — Bu yasak hilâfında hareket edenler hakkında belediye encümenlerince 5 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası alınmasına karar verilir.

MADDE 3 — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yazılı ve basılı kâğıdların kese kâğıdı olarak kullanılmamasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Yazılı ve basılı kitab ve defter yaprakları ile kâğıdlardan kese ve torba kâğıdı yapılması, satılması ve bu gibi kese ve torba kâğıdlarının satıcılar tarafından kullanılması yasaktır.

Reklâm maksadile veya mağazanın isim ve mevkiini göstermek üzere hususî olarak yaptırılan yahud neşri ruhsat almağa bağlı matbu alardan yapılmış bulunan kese ve torba kâğıdları hakkında yukarıki fıkra hükmü tatbik olunmaz.

MADDE 2 — Birinci maddedeki memnuiyet hilâfına hareket edenlerden tutulacak zabıt varakaları üzerine belediye encümenlerince on liraya kadar hafif para cezası alınmasına karar verilir.

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi aynen.